

Gezien en gelezen

■ Desirée Joosten-ten Brinke

Dr. D. Joosten-ten Brinke is lector Kwaliteit van toetsen en beoordelen bij Fontys lerarenopleiding Tilburg, universitair hoofddocent bij de Open universiteit en hoofdredacteur van Examens, tijdschrift voor de toetspraktijk.

Supporting teachers in higher education in designing
test items

Silvester Draaijer

Digitaal verkrijgbaar via <http://dare.ubvu.vu.nl/handle/1871/54397>

Niet elk proefschrift is een aanrader voor docenten. Het proefschrift van Silvester Draaijer is daar een mooie uitzondering op. Het is ook niet alleen voor het hoger onderwijs interessant, maar voor iedereen die te maken heeft met het ontwerpen en construeren van toetsvragen.

Het probleem van veel docenten om in een beperkte tijd goede toetsvragen te construeren staat centraal. Draaijer heeft dit probleem onderzocht en een oplossing ontwikkeld in de vorm van een cognitief procesmodel om docenten bij het maken van toetsvragen te ondersteunen. De doelen die als basis dienen voor de toetsvragen zijn veelal te vaag en de keuzemogelijkheden zijn groot. Het bedenken van toetsvragen kan daarom beschouwd worden als het oplossen van slecht gestructureerde ontwerproblemen.

De centrale onderzoeksvraag van dit promotieonderzoek was: wat zijn de cognitieve processen die een rol spelen bij het bedenken van toetsvragen en hoe kan op basis daarvan ondersteuning voor docenten worden vormgegeven om dit proces te verbeteren? Via zes studies wordt een antwoord gegeven op die onderzoeksvraag. Hoofdstuk 2 laat zien dat er zelden bij het proces van het schrijven van vragen wordt stil gestaan. Als je dat wel doet, wordt duidelijk dat dat proces niet eenduidig is met als resultaat een eenduidige en goed geformuleerde vraag. Het is daarom belangrijk dat docenten starten met een divergent proces waarin ze komen tot een groot aantal ideeën voor de toetsvragen en dat daarna overgegaan wordt in een proces van convergeren waarbij toetsvragen kritisch worden bekeken, verbeterd én geselecteerd. Ondanks dat er wel voorbeelden zijn waarin bijvoorbeeld docenten brainstormen over mogelijke toetsvragen is vooral de fase van divergent denken om te komen tot een groot aantal ideeën nog vrij nieuw als strategie bij toetsvraagconstructie. Om deze strategie te ondersteunen kan gebruik gemaakt worden van allerlei handreikingen, zoals tekstboeken, de leerdoelen of de professionele context. Deze handreikingen worden in hoofdstuk 3 gepresenteerd. Het werken met design patterns

als handreiking wordt daarna in hoofdstuk 4 verder uitgewerkt.

Ook de computer kan ingezet worden om docenten te ondersteunen bij het maken van de vragen. In hoofdstuk 5 wordt een prototype van een computerprogramma gepresenteerd dat ondersteuning biedt tijdens het ontwerpen van toetsvragen. Voor geïnteresseerden is hierover op de website (<https://www.qdnatool.org/users/login>) meer informatie te vinden. Hoofdstukken 6 en 7, ten slotte, laten zien dat docenten aan de hand van specifieke creatieve technieken in staat bleken om origi-

nelere vragen te bedenken dan de docenten die op een traditionele manier toetsvragen moesten bedenken. Kortom, dit proefschrift geeft verschillende ideeën voor toetsvraagontwikkelaars. Het proces van vraagconstructie zal er misschien niet direct makkelijker door worden, maar wel afwisselender. Zeker als het gaat om het ontwikkelen van veel items voor een itembank of bij onderwerpen die zich lastiger lenen voor de constructie van veel items. Of de toetstechnische kwaliteit van de items en toetsen hierdoor op termijn ook beter wordt, kon in dit onderzoek niet worden vastgesteld. ■

Gesignaleerd

Hbo-student loopt onnodig en onverdiend studievertraging op

Door verzwarende van de diploma-eisen en slecht onderwijs stijgen de studieschulden van studenten.

Steeds minder hbo'ers halen hun diploma in vijf jaar, kopt de NOS deze week op internet.....

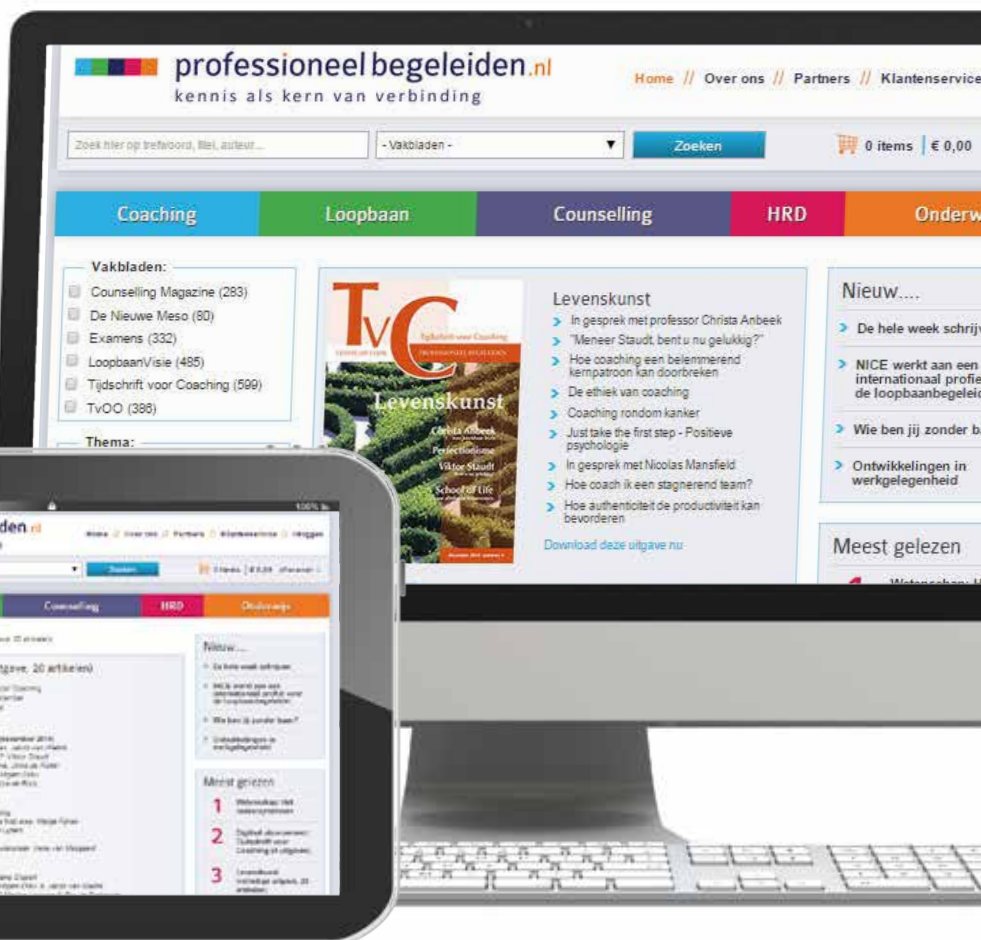
Onder druk van een naderend Tweede Kamerdebat werden er afspraken gemaakt voor het eerste reparatietraject Hoger Onderwijs ten behoeve van oud-studenten.....

Deze opvolgende reparatietrajecten hadden echter een andere doelgroep dan afgestudeerden. In deze reparatietrajecten ging het veelal om studenten die vertraging opliepen bij het afstuderen. De oorzaak was dat het onderwijs tekortschoot als voorbereiding op de (verzwaarde) exameneisen. De aandacht van de opleidingen was immers gericht op de procedure van examinering en de eisen die de inspectie aan het niveau van het examen stelde. Te vaak is eraan voorbijgegaan dat ook het bestaande curriculum aan de nieuwe eisen moest worden aangepast en dat gaten in kennis bij studenten voor het afstuderen moeten worden gerepareerd.

Katinka Slump in De Volkskrant, 11 oktober 2016

Kennismaken met onze vakbladen? **Download** nu de **gratis** proefnummers!

www.professioneelbegeleiden.nl/proefnummer

professioneel begeleiden.nl

Literatuur & Agenda

Samenstelling: Veronica Bruijns

Literatuur

De volle breedte van onderwijskwaliteit

Onderwijsraad, mei 2016

Te downloaden via:

<https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2016/over-de-volle-breedte-van-onderwijs-kwaliteit/item-73399>

The Global Testing Culture

Shaping education policy, perceptions, and practice

William C. Smith (ed)

Symposium Books 2016

isbn: 9781873927724

Agenda

Next Higher Education

6 en 7 december 2016 in Utrecht, SBO

http://www.sbo.nl/onderwijs/next-higher-education/?gclid=CKqL4LfHvs8CFUkq0wodVAAP_w

Nederlandse Vereniging voor Examen:

De examenorganisatie en kwaliteitsborging

14 december 2016

in: Stichting Praktijkleren te Amersfoort

Training leden examencommissies hogescholen

16 en 17 januari 2017 en 6 maart 2017

Elspeet/Utrecht

Vereniging Hogescholen

<http://www.vereniginghogescholen.nl/actueel/bijeenkomsten/training-leden-examencommissies-hogescholen-16-en-17-januari-en-6-maart-2017>

Toetsen en examineren in het hoger onderwijs

20 en 21 maart 2017

Utrecht

Euroform

<http://congres.toetsen-examineren.nl>

In de volgende nummers van EXAMENS komen onder andere de volgende onderwerpen aan bod:

- Het belang van uniform en landelijk examineren
- Verwijtbaar hergebruik tentamenvragen
- Tevredenheidsmeting als instrument voor kwaliteitsverhoging
- De invloed van verschillende toetsvormen op motivatie in diverse leeromgevingen
- Gepersonaliseerde toetsen
- Onderzoek ten behoeve van de Wft-examens
- In gesprek met examenfunctionarissen
- Klopt dit wel

colofon

EXAMENS

Tijdschrift voor de toetspraktijk
ISSN 1567-2638

EXAMENS, Tijdschrift voor de toetspraktijk is een forum voor wetenschappelijk en stand-van-zaken onderzoek op het gebied van examens in brede zin. Het tijdschrift publiceert empirische studies, stimuleert theoretische discussies en de praktische implicaties daarvan voor het Nederlandse en Vlaamse examensysteem. Het tijdschrift slaat een brug tussen theorie en praktijk en tussen het private en publieke onderwijs.

Doelstelling:

Het bevorderen van de samenwerking tussen praktijk en theorie, met als doel de kwaliteit van examens te verhogen.

Kenmerken:

- vakoverstijgend
- zoveel mogelijk wetenschappelijk onderbouwd
- praktische implicaties naar aanleiding van empirisch onderzoek
- waarde voor de praktijk

Redactie

Mw. dr. D. Joosten-ten Brinke, hoofdredacteur
Drs. A.J.C.M. de Jongh, eindredacteur
Mw. drs. J. ter Burg
Mw. K.J. Gerritsen-van Leeuwenkamp MSc
Mw. dr. A.H.H.M. Kempers-Warmerdam
Drs. A.J.M. van de Kerkhof
Ing. H.F.A.M. Molkenboer
Mw. drs. R. Punt

Uitgever en advertenties

Kloosterhof Neer BV
Eric Vullers
Napoleonsweg 128a
6086 AJ Neer
Tel: 0475-597151
E-mail: info@kloosterhof.nl
Internet: www.kloosterhof.nl

Inzending van de kopij

Alle kopij dient per e-mail gezonden te worden naar: addejongh@home.nl

Abonnementen

Papieren abonnement

Abonnementsprijs: € 48,50 per abonnementspe-

riode van 4 uitgaven voor particulieren;
€ 59,50 per abonnementsperiode van 4 uitgaven voor bedrijven en instellingen.

Tarieven voor verzending van abonnementen naar het buitenland wijken af, zie www.e-xamens.nl.

Nieuwe abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan en worden aangegaan tot wederopzegging.

Betaling geschiedt uiterlijk 14 dagen na ontvangst van de toegezonden factuur.

Digitaal abonnement

Abonnementsprijs: € 22,00 per abonnementsperiode van 4 uitgaven. Neem een digitaal abonnement op *EXAMENS* via www.ProfessioneelBegeleiden.nl en ontvang de komende 4 uitgaven in uw account. U ontvangt dezelfde versie als de papieren uitgave, maar digitaal in PDF vorm. Uiteraard stellen wij u op de hoogte wanneer een nieuwe uitgave beschikbaar is! Na 4 uitgaven stopt het abonnement automatisch.

Nieuwsbrief

U ontvangt automatisch 4x per jaar onze digitale nieuwsbrief, het E-magazine. Ontvangt u de nieuwsbrief nog niet, meld u aan op www.e-xamens.nl. De nieuwsbrief is gratis.

Voor meer informatie, aanmelden, wijzigingen:

Yvonne van Pol
T. 0475-600944
F. 0475-597153
yvonne@kloosterhof.nl
www.e-xamens.nl

EXAMENS; Tijdschrift voor de toetspraktijk
verschijnt vier keer per jaar.

Vormgeving en realisatie

Kloosterhof vormgeving
Marie-José Verstappen

© Kloosterhof Neer BV 2016

Door het inzenden van de kopij verleent de auteur toestemming tot publicatie in dit tijdschrift en daarmee tevens tot het in enigerlei vorm elektronisch beschikbaar stellen. Het verlenen van toestemming tot publicatie in dit tijdschrift houdt in dat de auteur aan de uitgever onvoorwaardelijk de aanspraak overdraagt op de door derden verschuldigde vergoeding voor kopiëren, als bedoeld in Artikel 17, lid 2 der Auteurswet 1912 en in het KB van 20-7-1974 (stb. 351) en artikel 16b der Auteurswet 1912, teneinde deze te doen exploiteren door en overeenkomstig de Reglementen van de Stichting Reprorecht te Hoofddorp, een en ander behoudens uitdrukkelijk voorbehoud van de kant van de auteur.

A woman in a dark blue sleeveless top stands in front of a whiteboard, gesturing with her hands. She is addressing a group of people seated at tables in a room with exposed brick walls and large windows. The audience members are seen from behind, focused on the presentation.

Maatwerktrainingen en workshops

Partner in Examinering

ASSOCIATIE EXAMENDIENSTEN

De waarde van uw diploma? De reputatie van uw opleiding? Dat wordt voor een groot gedeelte bepaald door de kwaliteit van examineren. Investerings in het proces, de kwaliteit en de kennis van examineren hebben direct effect.

Maakt u eigen examens? Dan is het goed om te weten dat u onafhankelijk advies kunt inwinnen. De Associatie biedt toetstechnisch advies en inhoudelijke ondersteuning. U kunt ons onder andere inschakelen voor de volgende trainingen en workshops.

Voorbeelden training Deskundigheidsbevordering

- BKS SKE (in het hbo)
- Ontwikkelen van toetsvragen
- Werken met toetsmatrijzen

Voorbeelden training Digitaal toetsen

- Digitale toetsen ontwikkelen
- Meer grip op toetskwaliteit met resultaatanalyses

Maatwerk

De trainingen van de Associatie zijn praktijkgericht en direct toepasbaar in de dagelijkse praktijk. Maar omdat geen enkel opleidingsinstituut hetzelfde is en de kennisbehoefte sterk kan verschillen is iedere training in meer of mindere mate maatwerk, toegespitst op de behoefte van medewerkers.

Neem gerust vrijblijvend contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Meer informatie

Voor meer informatie of het inplannen van een vrijblijvende kennismaking kunt u contact opnemen met een van onze accountmanagers op **033 - 461 21 59** of stuur een e-mail naar sales@associatie.nl.

WIJ ZIJN VERHUISD

Almystraat 10a* | 5061 PA Oisterwijk

*Ons postbusnummer vervalt

ZORGELOOS EXAMINEREN

- SaaS oplossing voor een efficiënt toetsproces.
- Onafhankelijk van locatie en tijd.
- Volledig verzorgd netwerk van toetslocaties.
- Inclusief gecertificeerde toezichthouders.
- Volledig inzicht in de kwaliteit van de toetsen.

NEEM VANDAAG NOG CONTACT OP MET ANDRIESSEN:

Ga naar www.andriessen.nl of neem contact op met Manon Bonefaas
tel: 06 - 25 064 220 | mail: manon.bonefaas@andriessen.nl

ISO gecertificeerd
Informatiebeveiliging

